

K46107309 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : พระปราสาทสมัยอยุธยาตอนต้น / ปราสาทวัดลังกา

นฤตล แม้นสุวรรณ : พระปราสาทสมัยอยุธยาตอนต้น : การเปรียบเทียบแบบอย่างศิลปะโดยใช้พระปราสาทวัดลังกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหลัก ( THE EARLY AYUTTHAYA PRANG WAT LANGKA : A STYLISTICAL COMPARISON ) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : รศ. ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์ 70 หน้า.  
ISBN 974-11-6518-8

วัดลังกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวัดร้างไม่ปรากฏประวัติ ปัจจุบันเหลือเพียงปราสาทขนาดใหญ่อยู่ในสภาพทรุดโทรม สิ่งสำคัญที่เหลืออยู่คือหลักฐานด้านศิลปะ โดยเฉพาะปูนปั้นประดับซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสวยงามและความสำคัญของปราสาทในอดีตก่อนที่จะรกร้างไป แต่เนื่องจากยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาหรือตรวจสอบพระปราสาทองค์นี้โดยตรง จึงเห็นว่าควรกระทำเสียก่อนที่หลักฐานที่เหลืออยู่น้อยนิดจะหลุดล่วงสูญหายไปหมดสิ้น

วัตถุประสงค์ในการศึกษาจึงมุ่งไปที่การตรวจสอบหลักฐานที่เหลืออยู่เพื่อนำมาวิเคราะห์ในด้านรูปแบบศิลปะและการกำหนดอายุ

งานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบแบบอย่างศิลปะโดยแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน ขั้นแรกเป็นการเปรียบเทียบหาลักษณะที่ใกล้เคียงกันที่สุดเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของการกำหนดอายุ อีกขั้นหนึ่งเป็นการเปรียบเทียบรูปแบบศิลปะทั้งความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อหาแบบอย่างของยุคสมัย

จากการเปรียบเทียบองค์ประกอบพื้นฐานคือแผนผัง และรูปแบบสถาปัตยกรรม พระปราสาทวัดลังกา อยู่ในระเบียบที่ตรงกับพระปราสาทยุคต้นอยุธยาทุกประการ ในส่วนของลวดลายประดับมีเทคนิคการทำชั้นประดับลวดลายและระเบียบของลวดลายประดับคล้ายกับพระปราสาทวัดส้ม อยุธยา และปราสาทหมายเลข 8 วัดมหาธาตุ อยุธยา มากที่สุด ทำให้กำหนดอายุไว้ใกล้เคียงกันคือราวต้นพุทธศตวรรษที่ 20 แต่ไม่ควรเกินปีพ.ศ. 1967

การเปรียบเทียบแบบอย่างของศิลปะทำให้เห็นว่ามีส่วนหลายส่วนของพระปราสาทวัดลังกา ที่มีระเบียบตรงกับปราสาทสมัยอยุธยาตอนต้นองค์อื่นๆ อย่างเช่น แผนผัง และรูปแบบสถาปัตยกรรม ซึ่งทำให้ได้ข้อสรุปว่าระเบียบเหล่านี้เป็นแบบอย่างสำคัญของศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น ในขณะที่เดียวกัน ก็มีบางส่วนที่แตกต่างซึ่งมักเป็นเรื่องของรายละเอียดของลายปูนปั้น แต่กระนั้น โครงสร้างของลวดลายต่างๆ ยังคงใช้ระเบียบที่มีความสัมพันธ์และสืบเนื่องกันอย่างเห็นได้ชัด

176522

K46107309 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORD : EARLY AYUDHYA / PRANG WAT LANGKA

NARUEDON MAENSUWAN : THE EARLY AYUTTHAYA PRANG WAT  
LANGKA : A STYLISTICAL COMPARISON. MASTER'S REPORT ADVISOR : ASSOC.  
PROF. SAKCHAI SAISINGH, Ph.D. 70 pp. ISBN 974-11-6518-8

Wat Langka, Ayudhya, was the abandoned temple that has no record of its history. The large Prang under the deteriorated condition was the only construction that survived the time. The significant clue remained was its artistic work. Stucco decoration, especially, has demonstrated the beauty and the importance of Prang back in its days. Since there was no study or investigation of Prang known to date, it was proposed that the study be carried out before few remained evidences were all eroded with the passing time. The objective of the study was to focus upon investigation and analysis of the remaining evidences in artistic form and aging identification.

The methodology of this research was a stylistic comparison and composed of 2 steps. The first was to investigate of similarity of design and style to identify its aging. Next step was to perform a stylistic comparison of art for both similarity and dissimilarity to identify of its belonging style.

From the comparison of basic components, which were floor plan and architectural design, Prang Wat Langka was all in the order of the early Ayudhya Prang. Its stucco decoration and motifs were found to mostly share the similarity of the same technique and order with the Prang Wat Som, Ayudhya, and Prang No. 8 Wat Mahathat, Ayudhya. This finding resulted in the conclusion of aging identification to be around late 14<sup>th</sup> century, and no later than 1424.

From the stylistic comparison, there were many components of Prang Wat Langka that were in the same order with other Ayudhya Prangs, for example, floor plan, architectural design, which were the important style dominated during early Ayudhya art. On the other hand, there were some differences in the details of stucco decoration. Nevertheless, its structure was clearly in the similar order which showed close relations.